

अस्य होतुः प्रदिश्युतस्य वाचि स्वाहाकृतं हविरदत्तु देवाः ॥ ३६ ॥

देवा हविरदत्तु भक्षयन्तु । कीदृशं हविः अस्याग्नेः वाचि वागिन्द्रियोपलक्षिते मुखे स्वाहाकृतं स्वाहाकारेण कृतम् कीदृशस्यास्य होतुः देवानामाह्वातुः प्रदिशि पूर्वदिशि ऋतस्य ऋ गतौ आहवनीयात्मना स्थितस्य । अस्य कस्य योऽग्निः सद्यो ज्ञातः उत्पन्नः सन् यज्ञं व्यमिमीत विशेषेण निर्मातुं यश्च देवानां पुरोगाः अग्रगामी मुख्योऽभवत् पुरो गहति पुरोगाः विटि प्रत्यये विद्वनोरनुनासिकस्यादिति [पा० ६.४.४१.] मस्याकारः ॥ ३६ ॥

IV. केतुं कृण्वन्केतवे पेशो मर्या अपेशसे । समुषद्विरजायथाः ॥ ३७ ॥

अग्निदेवत्या गायत्री मधुहन्दोदृष्टानिरुक्ता । हे अग्ने त्वमुषद्भिः कृत्वा अजायथाः उत्पन्नोऽसि जनेर्लडि वृषम् उष दाहे उपति हविर्दहति ते उपतोऽग्निहोमकर्तारो यजमानाः । कीदृशस्त्वम् अकेतवे अज्ञानाय मर्याः मर्याय मनुष्याय केतुं ज्ञानं कृण्वन् कुर्वन् विभक्तिव्यत्ययः । नास्ति पेशः सुवर्णं यस्य स अपेशाः तस्मै अपेशसे मर्याय पेशः सुवर्णं कुर्वन् ॥ ३७ ॥

जीमूतस्येव भवति प्रतीकं यद्वर्मी याति समदामुपस्थे ।

अनाविद्धया तन्वा जय त्वं स त्वा वर्मणो महिमा पिपर्तु ॥ ३८ ॥

एवमग्निं स्तुवाश्चरक्षणे योधा युद्धोपकरणानि (११.) च स्तूयन्ते । भरद्वाजसुतपायुः संग्रामाङ्गानि प्रत्यृचं स्तौति त्रिष्टुब्धिः । वर्म स्तूयते यत् यदा वर्मी कवचवान् समदां संग्रामाणामुपस्थे उत्सङ्गे याति तदा प्रतीकं सेनामुखं जीमूतस्य मेघस्येव भवति । सह मायन्ति योधा यासु ताः समदः संग्रामाः मदः क्षिप् । मेघस्य मुखं विद्युत्स्तनयिबुधाराभिर्यथासक्यम् एवं हस्त्यश्चरथपादात्यस्त्रजालतूर्यनादशरौघैः सेनामुखमसक्यं भवतीत्यर्थः । अतोऽहं ब्रवीमि हे वर्मिन् अनाविद्धया अक्षतया तन्वा शरीरेण त्वं जय शत्रून्कृत्वा जयं प्राप्नुहि । किं च स वर्मणः महिमा त्वा त्वां पिपर्तु पालयतु ॥ ३८ ॥

धन्वना गा धन्वनाजिं जयेम धन्वना तीव्राः समदो जयेम ।